

Věčná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — Číslo 32

V Zateči dne 11. srpna 1950

Cena 6 Kčs

Korea vítězí

Historie Koreje — toť historie hrdinného boje korejského lidu za svoji samostatnost a národní nezávislost.

Po celá tři století japonští útočníci se nejednou pokoušeli ozbrojeným přepadem pokořit korejský lid.

Spojené státy Ameriky, Velká Británie a Francie, chtěje oslabit Rusko na Dálném Východě, pomáhali Japonku, aby tak utvořili společně blokádu Číny a Koreje.

V posledním století Japonsko, jež se dalo na cestu kapitalistického vývoje, přepadlo a pokořilo Koreu. Japonští okupanti, postupně pronikající do Koreje, nejdříve utvořili z Korejské republiky protektorát a později v r. 1910 připojili Koreu k Japonsku a tak učinili tuto zemi svoji kolonií.

Japonci oloupili korejský lid o nejlepší zemědělské oblasti, utvořili v těchto oblastech velká panství japonských magnátů. Tak těžili z této země a vykořisťovali její lid pro své zisky.

Staletá národní kultura korejského lidu byla nemilosrdně ničena. Ve školách se vyučovalo pouze v jazyce japonském, korejský jazyk byl přísně zakázán. Vstup do vyšších škol Korejcům nebyl dovolen. Korejci nesměli pracovat v úřadech, účastnit se politického života.

Japonští imperialisté učinili z Koreje svoji vojensko-strategickou základnu pro přepadení Číny a k přípravě války proti Sovětskému Svazu.

Korejský lid nemohl se smířit s panstvím japonských imperialistů ve své vlastní zemi. Národně osvobozenecký boj v Koreji neustal. Podnětem k boji za samostatnost se stala pro korejský lid Velká říjnová socialistická revoluce.

Osvobození korejského lidu od japonského útlaku přinesla Rudá armáda v září 1945 rozdrčením ozbrojených sil Japonska.

V dopise Stalinovi, podepsaném 17 miliony korejských vlastenců, lid vyslovil svá vřelá poděkování za osvobození od japonského koloniálního útlaku. V dopise se pravilo: „Čtyřicet let korejský lid neviděl slunce. Nepřehledné temno zachvátilo naši zem a zdálo se, že tomuto temnu nebude konce. V této těžké chvíli

Jan Pospíšil:

Žně

Mohutná píseň strojů
do kraje zapadá.
Do nových tvrdých bojů
jde nová armáda.

Vlní se lány žluté —
a nás je víc a víc!
Hle, už jsou rozvinuté
setniny do rojnic!

Jdou pěšáci. — A v předu
racholí motory:
to naše, v prvním sledu
jsou tanky — traktory.

jsme neztráceli naději. Náš lid neztrácel víru v osvobození od japonského útlaku. Obraceli jsme neustále svůj zrak k Vám, k sovětské zemi a věřili jsme, že vy nám přinesete osvobození a zbavíte nás otroctví“.

Tento památný den nastal 15. září 1945 — den osvobození severní Koreje.

Americká armáda se vysadila v jižní Koreji již po rozbití japonských vojsk. Demarkační čarou mezi jižní a severní Koreou byla 38 rovnoběžka.

Pracující lid severní Koreje za krátkou dobu vybudoval nové velké průmyslové závody, které Japonci zničili.

Na podzim 1948 v celé republice (v jižní Koreji ilegálně) byly provedeny demokratické volby. Tyto volby vyzněly k vytvoření jedné vlády a jednoho nedělitelného lidově demokratického státu.

Vláda korejské lidově demokratické republiky podepsala různé dohody se SSSR a státy lidově demokratickými.

V březnu 1949 mezi vládou SSSR a Korejskou republikou byla podepsána smlouva o ekonomické a kulturní spolupráci.

Díky hospodářské a kulturní pomoci SSSR Korejská lidově demokratická republika dosáhla velkých úspěchů v hospodářské a kulturní výstavbě.

V jižní Koreji osud celého národa byl jiný. Vláda USA vytvořila z jižní Koreje svoji kolonii. Američtí kolonisátoři oloupili korejský lid o vel-

š úsměvem v jasných lících
vpřed svorně k útoku
jdou řady pracujících,
armáda pokroku.

Bez krve, bez obětí
v boj o zrno my jdeme;
o lepší zítřek dělí,
pro stejný krajíc všem.

A jasná hvězda míru
se na praporech stkví.
My neseme v srdcích víru:
naše je vítězství!

ká průmyslová střediska. Vláda USA zúmyslně neschválila návrh ministrů zahraničních věcí SSSR, USA a Velké Británie (v r. 1945) o utvoření korejské demokratické vlády.

Nehledě k tomu, že americká vojska zůstala v jižní Koreji, SSSR své jednotky v r. 1948 ze severní Koreje odvolal.

Boj korejského lidu za rychlé stažení amerických armád z jižní Koreje rostl. Vedoucí kruhy USA byly nuceny armádu odvolat, v Koreji však ponechali vojenskou misi a důstojnický sbor, který prováděl výcvik lisymanovských jednotek.

Američtí imperialisté rychlým tempem připravovali občanskou válku v Koreji.

A tak přišel den 25. června 1950. V tento den jižní korejská armáda provedla ozbrojené přepadení severní Koreje. Ochranné oddíly korejské lidově demokratické republiky v těžkých bojích zastavily pochod jižních vojsk. Vláda severní Koreje vydala svolání ke všemu lidu a zároveň rozkaz vojákům lidové armády k rozbití jižní armády.

Vojska lidové armády zahнала nepřítel zpět na 38 rovnoběžku. Pod silnými údery lidové armády, vláda Li-Syn-mana se zhroutil. Jižní armáda byla drčena.

Když bylo jasné, že režim Li-Syn-mana se zhroutí, vláda spojených států přešla k otevřené intervenci v Koreji. Na bojišti v jižní Koreji se octla americká vojska. USA vrhly do boje své elitní jednotky s úmys-

lem zastrašit a zastavit pochod vítězných vojsk severní lid. armády.

Lidová armáda neohroženě bojuje proti americké agresi. Každý den přináší Američanům nové porážky na všech bojištích v jižní Koreji. Lidová armáda vítězí! Převážná část jižní Koreje jest již osvobozena.

Lid celé země bojuje proti Američanům. Americká agrese v Koreji přichází k neslavnému konci. Blíží se již den, kdy nad celou Koreou zavlaje prapor vítězství zbarvený krví pracujících — prapor svobody a štěstí — rudý prapor.

Nepomůžeme imperialistickým útočníkům zvěřské vraždění korejského mírumilovného lidu, svévolné a chladnokrevné zabíjení obyvatelstva. Lid zvítězí. A američtí imperialisté již plně poražení poznají znovu, že síla není v dolaru, ale že síla k vítězství jest jediné ve spravedlivé věci — v lidu.

Korea — toť výstraha americkým imperialistům před dalšími pokusy o vměšování se do záležitostí jiných národů.

Vítězný boj korejského lidu ukazuje cestu k svobodě i jiným porobeným, utlačeným a vykořisťovaným národům.

Vladimír Řehák.

Mandelinka bramborová - největší škůdce naší nejdůležitější potraviny

Brambory jsou naší nejdůležitější potravinou a náš život by byl bez nich nepředstavitelný. V naší republice je ročně osázeno bramborami přes 700.000 hektarů půdy. Stačily by pouhé dva roky malé péče a byli bychom bez brambor.

Napadá je totiž strašný škůdce, mandelinka bramborová. Je to malý, centimetrový brouček se slámově žlutými krovkami, žhanými devíti černými podélnými pásky. Napadá bramborovou nať, jak jen trochu nať povyroste a ožere vše až na pahýly. Je konec růstu bramborových hlíz, je po bramborové sklizni.

Množí se úžasně. Do roka snese jediná mandelinka asi 500 vajíček. Z toho je polovina samiček, které ještě téhož roku snesou 400 vajíček a ještě téhož roku další polovina t. j. 200 samiček snese znovu po 200 vajíčkách. Do zimy vznikne z jediné mandelinky 5.000.000 brouků a na jaře už je tu v první generaci úžasná armáda 1.262.000.000 mandelinek, které ničí naše brambořiště. Chemie i lidská síla bujují nepřetržitě s tímto strašným škůdcem, který k nám přišel z Ameriky, vlasti bramborů. Je to zákeřný hmyz, který se přenáší letem do značných dálek. Zatím jsme dobře obstáli v boji s tímto záškodníkem. Musíme však pamatovat i na další roky a ochránit si brambory, svoje nejpodstatnější jídlo. Musíme všichni — at jsme z průmyslu či zemědělství — neustále pamatovat na děs moru, jímž je mandelinka bramborová.

Také letos

bude uspořádána „slavnost zahájení sklizně chmele“

Sklizeň chmele, vyvrcholení celoroční namáhavé práce pěstitelských složek v nejbližších dnech započne. Také letos v druhém roce pětiletky a po druhé bude dne 13. srpna 1950 v Kněževsi u Rakovníka uspořádána slavnost zahájení sklizně chmele za účasti zástupců vlády, ústředních úřadů, veřejných složek a institucí. Jestliže předmětem radosti jsou naše mírové žně a tradiční vinobraní, má právem i naše chmelařství důvody pro uskutečnění slavnostního zahájení sklizně svého produktu, který po celou dobu vzrůstu je nejvíce ohrožován chorobami a škůdci i vystavován živelným pohromám všech druhů.

Proto vyhlídky na úspěšné zakončení práce odrážejí se v projevu radosti nejen pěstitelů, ale dnes u vědomí všestranného významu našeho chmelařství pro národní hospodářství i všech vrstev národa, neboť chmel stává se doslovně zájmem všech.

Ústřední chmelařské komise při JSCZ spolu s Jednotným zemědělským družstvem v Kněževsi jako spolupořadatelem připravují letošní slavnost zahájení sklizně chmele zvlášť pečlivě. Vzorně JZD v Kněževsi v okrese Rakovníckém, které může letos již složit počet z úspěšně a společně provedených žňových prací, obhospodařující v největší obci

chmelařské na družstevním podkladě podstatnou část chmelnic, budující nové chmelnice a jiná společná zařízení si pocty pořadatele na své půdě plně zaslouží. Dobrá práce tohoto jednotného družstva, která se odráží i v dobrých výsledcích, byla také i v denním tisku náležitě zhodnocena. Z příkladu kněževských družstevníků a jejich práce čerpala i řada dalších chmelařských obcí poznatky k úspěšnému na společně základně vedenému podnikání. Právě organizovaná práce, která přináší užitek všem zúčastněným zemědělcům, umožnila družstevníkům v Kněževsi, že mohou se při rozsáhlých úkolech věnovati ještě přípravám k slavnosti nikoliv bezvýznamného rozsahu.

13. srpen stane se skutečným svátkem celé produkce chmelné a obec Kněževs pak dostaveníčkem všech pěstitelských složek bez rozdílu a ze všech oblastí, neboť všichni svoji práci se o zdar sklizně zasloužili. V družném veselí, za přítomnosti vzácných hostů a i zástupců pivovarských a jiných o dobrý výsledek se zaslouživších brigád, bude slavnost zahájení sklizně chmele probíhat radostně, neboť ke skutečnému srdečnému veselí v krásném prostředí záhradami chmelnic vroubené Kněževsi bude po celý den slavností pro všechny místa i příležitosti dost.

Náhrada pojišťovacích premii za rok 1946 a 1947

Československá pojišťovna, národní podnik, přisloupí v nejbližších dnech k výplatě náhrad pojišťovacích premii za léta 1946 a 1947, které na podkladě přihlášky poskytl ministerstvo sociální péče — reemigrační odbor volyňským Čechům ve smyslu mezistátní dohody se Sovětským svazem.

Ministerstvo sociální péče uhradilo Československé pojišťovně pojišťovací prémii za léta 1946 a 1947, a to od doby, kdy volyňský Čech začal na usedlosti hospodařiti na vlastní účet, nejdříve však od 1. ledna 1946 do 31. XII. 1947. Podle mezistátní dohody mají volyňští Čechové, kteří podali přihlášku, nárok na pojišťovací prémii v smluvním pojišťovnictví z požáru, krupobití a pádu dobytka. Na úhradu jiných pojišťova-

cích premii, tedy na úhradu premii z vloupání, úrazu a živelních premii není nárok. Současně není nárok na úhradu pojišťovacích premii z obligatorního dobytčího pojištění, i. j. za Nákazovou pokladnu.

Přípravné práce jsou v Československé pojišťovně téměř ukončeny a k likvidaci náhrad dojde v nejbližších dnech. Velká většina volyňských Čechů, kteří podali přihlášku o pojišťovací prémii, neplatila prémii za léta 1948 až 1950 proto, poněvadž očekávala náhradu pojišťovacích premii. Československá pojišťovna upozorňuje, že tato vzájemná úhrada způsobila značné zdržení při likvidaci náhrad, neboť bylo nutno zjišťovali u všech bývalých pojišťoven částky, které volyňští Čechové zůstali z tohoto důvodu dlužni.

Zprávy svazu

Dekrety na čs. voj. vyznamenání.

Na Svazu Čechů z Volyně nachází se dekrety na čs. voj. vyznamenání těchto osob:

1. svob. Ostapčuk Václav, př. 1. 1. čs. tank. brig., 2. rt. Diviš Josef, 1. čs. tank. brig., 3. des. Čapek Jan, spoj. prap. 1, 4. des. Gramišová Libuše, 1. čs. tank. brig., 5. des. Kříž Josef, 3. pěší divise, 6. des. Masopust Emanuel, vel. týlu, 7. svob. Malák Boris, 1. pěší divise, 8. čet. Hrnčíř Jan, přisl. 3. pěší divise, 9. svob. Svoboda Josef, 1. pěší divise, 10. des. Dědek Vincenc, 1. pěší divise, 11. voj. Bureš Josef, 1. čs. tank. brig., 12. voj. Bureš Emil Anton, 1. čs. arm. sbor v SSSR, 13. čet. Brabenec Valentin František, 1. čs. arm. sbor v SSSR, 14. voj. Hrádek Vladimír Josef, 1. čs. arm. sbor v SSSR, 15. svob. Jesínek Alexandr Josef, 1. čs. arm. sbor v SSSR, 16. voj. Müller Josef, 3. čs. sam. brig. 17. voj. Pěníčka Vladimír, 1. čs. arm. sbor, 18. voj. Petriško Petro, 3. pěší divise, 19. čet. Sedláček Vladimír František, 1. čs. arm. sbor, 20. des. Šimek Josef, 1. čs. arm. sbor v SSSR, 21. rt. Šimůnek Josef, 3. pěší divise, 22. voj. Franěk Václav, 3. čs. sam. brig. 23. des. Holubiček Emil, 1. pěší divise, 24. voj. Horáček Alexandr, 1. čs. arm. sbor, 25. des. Horáček Alexandr, 1. pěší divise, 26. voj. Husák Emil, 1. čs. sam. brig. 27. voj. Pitr Václav, 1. pěší divise, 28. čet. Procházka Josef, štáb dělostřelectva sboru, 29. voj. Vaněk Josef, 1. čs. tank. brig.

Uvedení nechť se přihlásí o dekrety osobně nebo písemně s udáním přesné adresy. Na poštovní výdaje budiž přiloženo Kčs 15.—.

Okresní odbočka SČzV - Bilovec

vyzývá všechny své členy, kteří ještě nemají zaplacené členské příspěvky, aby tak co nejdříve učinili. Je v našem zájmu udrželi si naši zájmovou organizaci alespoň do té doby, než bude vyřešena otázka náhrady za zanechané na Volyni majetky. Čím více budeme mít členů, kteří platí řádné členské příspěvky, tím bude naše organizace silnější. Proto ještě jednou se obracíme k Vám, kteří dluhujete členské příspěvky, abyste dluh vyrovnali v nejkratší době. Nechceme, aby naše odbočka byla na posledním místě v placení členských příspěvků, ale naopak, abychom se

mohli postavit mezi naše nejlepší odbočky, které jdou příkladem a vzorem.

Okr. odb. SČzV — Bilovec.

Dovolená pražského zástupce Svazu Čechů z Volyně. Náš stálý zástupce v Praze špkt. ing. Jaroslav Kozák nastoupil dovolenou a proto během měsíce srpna nebude v Praze úřadovat.

Pátrání. Reemigranty z Volyně, kteří by znali dole uvedené osoby žádáme, aby nám podali o nich písemně nebo ústně do 1. 9. 1950 tyto informace:

1. chování po dobu pobytu na Volyni, zejména za okupace Volyně Němci

2. národnost jejich a rodičů, v jakém duchu byla jejich rodina vedena

3. znalost státního jazyka

4. členství v některé nacistické organizaci.

a) Josefa Kolvzanová, nar. 25. XI. 1914 v Křivušě na Volyni, tamtéž bytem až do r. 1946. Nyní bydlí ve Skorošicích 172, okr. Jeseník.

b) Václav Veverka, nar. 7. 2. 1924, nyní v Německu.

c) Antonín Bohatý, nar. 9. 1. 1922 v Libánovce, okr. Mlýnov, t. č. v Německu.

d) Věra Mazánková, roz. Ilčuková?, nar. 23. 9. 1928 ve Studánce, o. Dubno.

e) Eduard Verner, nar. 24. 2. 1905 a dcera Lydie, nar. 28. 5. 1928, posledně bytem v Lucku na Volyni, nyní v Německu.

f) Marie Kadlecová, 12. 3. 1912 v Kurdybáni, posledně bytem v Leduchovce, rayon Ostrožec.

g) Jřena Broučková, 3. 5. 1870 v Ostrogu na Volyni, nyní bytem v Děčíně, ul. Březová 124.

Pátráme po příbuzných těchto padlých býv. příslušníků čs. zahraniční armády z SSSR:

1. Švihlík Viktor z Rožděstvěno, rayon Dugno, oblast Tula

2. Kubeš Václav, Pavlovka, Anapský rayon, Krasnodarský kraj.

Jmenovaní zanechali pozůstalost, která jest k vyzvednutí u MNO v

Praze. Příbuzní musí se přihlásit urychleně na naši adresu a uvést data narození padlých.

Žádáme krajany — bývalé příslušníky čs. zahraniční armády z SSSR, kteří znali býv. příslušníka 1. čs. tankové brigády v SSSR Jiřího Kaplana, nar. 19. 4. 1907 v Metropoli, Záporoží, SSSR, který jako čs. tankista zúčastnil se osvobozovacích bojů o Ostravu, po demobilisaci zůstal v Ostravě-Vitkovicích, Kutuzova 31 a který dne 5. listopadu 1948 zemřel, aby nám urychleně sdělili: zda jej znali z čs. zahr. armády v SSSR, kdy byl asi z této armády propuštěn, resp. kdy jej naposledy viděli jako vojenskou osobu.

Vzhledem k tomu, že jde o velmi důležitou záležitost, prosíme o urychlenou a pokud možno přesnou zprávu.

Hledáme.

Vedio Horáček z Okolku, žitomířské oblasti, nechť udá urychleně svou nynější adresu. Jedná se o důležitou záležitost. Žádáme o případné upozornění jmenovaného na naše pátrání.

Badujeme sociální fond

Ze svatby Jiřiny Ballardové a Konst. Golonzovského, konané 25. 6. 1950 v Kolečově, odevzdal Vladimír Prášil výnos sbírky na sociální fond, která činí 1.300,— Kčs. — Blahopřejeme novomanželům k jejich sňatku a vyslovujeme všem dárčům srdečný dík.

Na svatbě sl. Zdislavy Kučerové a Josefa Hájka, konané dne 29. 7. 1950 v Počeradech bylo vybráno z podnětu Josefa Kučery 2.300 Kčs na sociální fond. — Děkujeme srdečně všem štedrým dárčům a přejeme mladým manželům to nejlepší na jejich společné cestě.

Vít Poliščuk a Pavluška Hovorková, jejichž sňatku bylo požehnáno v chrámu Páně v Žatci dne 10. července 1950 věnovali u příležitosti svatby na sociální fond 1.200 Kčs.

Vyslovujeme mladým manželům bratrské poděkování a přejeme jim na jejich společné cestě hodně radosti a spokojenosti.

Antonín Špatenka

26. pokračování.

Průkopnická vesnice

Ani hospodáři v Moskovštině nechtěli být pozadu a proto konali schůze a poradny, zda i jim by to šlo ve vesnici lépe hospodařit společně. Přišli na to, že by hospodaření pak bylo snadnější a proto si podali žádost na okres o schválení družstevního hospodaření. Našli se sice sousedé, kteří tuto věc resolutně odmítali, ale že byli v menšině, tak posléze i oni souhlasili s družstevnictvím.

Na jedné schůzi, které byli přítomni všichni hospodáři a i hospodyně, prosil jeden hospodář o slovo. Byl to voják, který znal Rusko od Vladivostoku až k Bugu, prodělal celou ruskou revoluci, takže měl dobré znalosti. Byl odhodlaný a nebojácný, nic jej nikdy neodstrašilo. Starosta obce mu tedy udělil slovo, aby jim řekl, co on smýšlí o založení kolchozu. Hospodář tedy povstal a začal:

„Sousedé a sousedky. Na světě není nic nemožného, všechno se dokáže, je-li odvaha a chuť k práci. Něco se neobávejte. Já sám tento návrh schvaluji, neboť budeme-li opravdu pracovat, můžeme být ku prospěchu nám i obci. Když naši otcové a dědové dokázali z volynského pralesa postavit vesnici a dlužno podotknouti, že téměř holými rukama, tedy nám se podaří jistě i v tomto našem družstevním hospodaření zlepšit a zkonkretizovat práci v hospodářství a i ve vesnici. Jsme dosti soběstační, máme svoji kampaňku, mléčárnu, konsumní družstvo, mlýn, hasičský sbor. Dále lisujeme si olej, varíme mydlo, pivo, droždí, vyděláváme kůže, pěstujeme chmel, tabák, pěstujeme ovce a i jejich vlnu zpracováváme a ještě další věci. Věřím proto, že si již nějak dáme rady.“

„A ještě na něco bych zapoměl“, pokračoval dále, „což naše vodka (samohon) a víno, které si tlačím, to nic neznamená? Co říkáš kamaráde Janáku?“ Tázal se mluvčí jednoho souseda, který si rád po práci vypil jednu malíčou a který byl přímo specialista ve výrobě vína a vodky.

„Jsme soběstační a málo co nám chybí. Kdybychom si ještě tiskli peníze měli bychom opravdu vše. Hlady nezemřeme, máme své české poctivé ruce tak ošivíc nám jde. Jest to družstevnictví přeci jen výhoda. Podvejte se jen. Jdete do mlýna, ukážete legitimaci a v několika minutách máte mouku. Potřebuji peníze, zajdu do kampaňky a řeknu, že potřebuji 100 rublů. Oni mně na to řeknou: „Ale strejdo, třeba 200“, a hned peníze vyplatí a mám po bídě. A vidíte, sousedé, dostal by tu půjčku někdo jiný, kdo není členem? No, vidíte, a teď jsme u toho, to jsou právě ty výhody družstevnictví. Proto i hospodářství si sloučíme a budeme pracovat na něm svorně, jako jedna rodina a věřte, že to bude dobré pro nás i pro naše potomky. Vždyť je dobré to ukrajinské přísloví: „Hurto kása jista“.

„To však již jedna žena navzdřela a vpadla mu bez ohlášení do řeči:

„Jdete si sám, já do žádného společného hospodářství nepůjdu. Budu si hospodařit na svém. Vy si dělejte co chcete ale já se nepřihlásím!“

„No, dobře, panímámo,“ odpověděl jí klidně řečník. „My půjdeme celá ves do družstevního hospodářství a vy sama jediná zůstanete si na svém statku. Náš však bude mlýn, kampaňka, hasičský

sbor, obchod a jiné další družstevní podniky. Vy naproti tomu budete sama a samozřejmě, že vám nebude nikdy nikdo pomáhat ani radou ani jinak. My ostatní však budeme pracovat rukou společnou a nerozdílnou a uvidíme za krátký čas, kdo na tom bude lépe. A ještě Vám řeknu, že jsem přesvědčen, že k nám brzy přijdete a budete nás prosit, abychom Vás přijali do družstevního hospodářství. Pak ale my si to rozmyslíme, jestli Vás přijmeme, chazajko.“

Řečník položil na svá poslední slova velký důraz a ukončil svoji řeč. Žena, která měla jak se říká psu na pravém místě, ještě nějakou chvíli stále cosi potichu odpovídala, ale když ji sousedé kolem napomínali, ustala.

Když pak jednání bylo skončeno, žena zahanbeně vstala a prohlásila:

„Dobře, vidím, že chcete vy všichni a proto vím, že já bych sama proti Vám nic nezmohla, znemožnili byste mně. I já tedy souhlasím s družstevnictvím, ale s tou podmínkou, že nebude-li mně to vyhovovat, pak vystoupím.“

„To je přeci samozřejmé,“ souhlasili všichni, „neboť i my s touto podmínkou tam vstupujeme.“

Poté dal starosta ještě hlasovat a při seřazení hlasů bylo 35 pro družstevnictví a 13 hlasů proti, z toho většinou ženy. Výsledek byl proto ten, že většina vyhrála.

Proto byly projednány další důležité věci, zvolen byl předseda, jímž se stal Josef Salák. Současně byl na schůzi pověřen jeden člen, který odjel druhý den na okresní úřad, aby založení družstevního hospodářství ohlásil.

Třetí den přijeli dva členi okresního úřadu z Mlýnova, přivezli přihlášky, které vesničané dobrovolně a vlastnoručně podepsali. Žádali jen úředníky, aby jejich kolchoz nesl název „Družstvo zdar“. Protože však úředníci významu slova nerozuměli, řekli jim, že musí být název úředně přezkoušen, že však pravděpodobně bude zamítnut.

Když úředníci odjeli, bylo definitivně rozhodnuto o družstevním hospodářství. Od úřadů měli povoleno pěstovat výhradně chovný dobytek, klisny, veřve, ovce a drůbež. Rostliny pak zušlechťovat.

Za několik dnů obdrželi družstevníci od úřadu zprávu, že název „Zdar“ byl zamítnut a doporučilo se jim, aby svůj kolchoz pojmenovali Zírka“ (Hvězda).

Členové kolchozu s názvem souhlasili, neboť si konečně řekli, že nezáleží na pojmenování jako na práci, kterou v kolchoze vykonají.

Tak začal život na družstevním hospodářství v kolchozu „Zírka“ v Moskovštině. Celá vesnice pracovala a tak všechno klapalo jako hodiny. Po polských uprchlících zůstala zde siréna, kterou nyní používají jako znamení k nástupu do práce, polední přestávky a konec práce.

Žádného rozdílu nebylo mezi pracujícími. Pracovali, jako jedna rodina a všichni bez rozdílu poslouchali svého předsedu a brigádyra, co on jim poručil. Práci, která jim byla uložena vykonávali poctivě a svědomitě. Sečená pole byla rozdělena na šest dílů a plánovitě uváženo, kde jaké obilí sít.

Povozy byly svezeny doprostřed obce,

koně rovněž převedli do předem připravených prostorných stájí.

Ženy a dívky měly rovněž vymezenou práci. Měly za úkol vyčistit obilí od plevele, sázeti zeleninu, tak, aby stačila nejen pro jejich potřebu, ale i pro veřejná zásobování. Dále pak měly na starost nasazování vajec, drůbež a podobně.

Všichni si záhy zvykli na společné hospodaření. Nebylo ani času na nějaké rebelie, nebo poznámky, jak to je již v české povaze zvykem. Měli dost práce a zodpovědnosti ve svých začátcích.

Meze, které dosud dělily pole, prozatím nechali, aby se tím v začátku nezdržovali, neboť věděli, že by tím v celku nic nezískali. Slibovali si, že tak učiní až na podzim, až bude méně práce.

Jest samozřejmé, že se občas mezi kolchozky vyskytla nedůvěra. Tak ku příkladu jeden hospodář si hned na počátku v noci na svém poli zakopal hluboko do země mezník, aby tak neztratil orientaci svého pole.

Jinak však šlo všechno hladce, všichni si zvykli na společný řád a pořádek.

V květnu roku 1941 sovětské úřady povolaly do armády tři chlapece z vesnice. Po nich pak 15. května dalších šest. Všichni hoši byli mladí, z nich však posledních šest byli již ženatí. Ostatní mládež se s nimi dojemně rozloučila a do provázela je na cestu.

Tu dne 22. června 1941 časně z rána se do tohoto klidu strhla bouře. Paňha děl a granátů provázela děsivé výbuchy. Na ruské letiště v Mlýnově svržené byly bomby, jejichž výbuchy zazněly i v Moskovštině. Záhy poté se na západ objevila černá mračna německých bombardovacích letadel. Letěli nad vesnicí asi 500 m vysoko. Zdálo se, že vesnici přeletěly, ale tu pojednou se začaly zvolna snášet k zemi. Ve vesnici v tom okamžiku nastal hrozný zmatek.

Lidé, které hluk letadel přivábil na naves popadli děti do náručí a na záda a prchali s nimi z vesnice ven do polí. Dřmňovali se, že letadla budou nyní házet bomby přímo na vesnici. Střežící všech stavení byly kryty lesklým zinkovým plechem a mohlo to snad působit jako vojenský objekt.

Muži právě v tu chvíli čistili na dvoře koně a měli je u žerdě uvázané. Koně se polekali a proto, že je muži nestačili odvázat, utrhli se a zběsile utkali do polí. I dobytek ve stájích se utřhal a hnal se za vesnici. Nic však se nestalo. Němci neshodili na vesnici žádnou bombu. Otočili se jen na východ, opět se snesli a letěli směrem na město Rovno.

Po odletu bombardovacích letadel bylo opět slyšet palbu kulometů a děl, čím dále tím více se přibližující. Od státní silnice zaléhal do vesnice hrozný rachot vozů. Vesničané roztroušení leželi ukrytí v polích, netušíce, co se kolem nich děje. Když pak vše na chvíli utichlo, pomalu vstávali ze svých úkrytů a přišli se do vesnice. Děti byly celé vyděšené, plakaly a prosily své matky, aby nechodily domů, že se bojí.

Vrátili se tedy všichni vyděšení do vesnice, ale shledali, že tam není žádný dobytek. Nevěděli, zda tam snad někdo již raboval, nebo co se stalo. Prohledali všechno, ale marně. Teprve pojednou se přičítalo stádo krav a za ním se trousil koně. Tu si teprve všichni uvědomili, že i dobytek se leknutím rozprchl. Kromě jedné kravičky s telátkem, vrátil se všechen dobytek domů.

K večeru přišel jeden známý Ukrajinec a ten jim teprve pověděl, že Němci klidně zaútočili na ruskou armádu a ženou

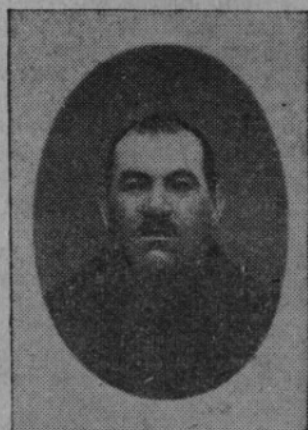
Družstevní a veřejní pracovníci v Moskovštině

Vladimír Vintera
dlouholetý předseda
mlékařského družstva
v Moskovštině.

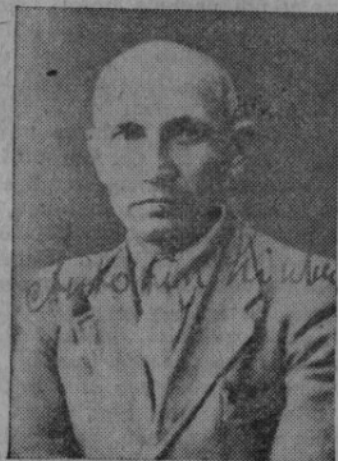
Vedoucí družstevního mlýna při poradách.

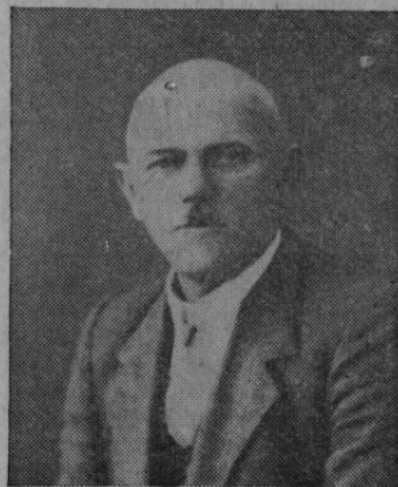
Josef Salák
předseda družstevního
hospodářství - kolchozu
v Moskovštině.

Václav Louda
dlouholetý předseda okresu (vujt
gmíny) Mlynov

Antonín Linha
předseda družstevního mlýna.

Václav Špatenka
předseda selsovětu Moskovštiny,
Libánovky a Brestu.

je kupředu, k městu Rovnu. Více jim ne
řekl. Po celou noc bylo však slyšetí vý-
buchy a německá letadla útočila dále na
vojenské posíky Rusů.

Hned nato druhý den, asi kolem desáté
hodiny dopoledne, objevila se první ně-
mecká hlídka, sestávající asi z 21 mužů,
kteří přijeli na kolech. Ve vesnici se však
dlouho nezdrželi, vyptali se jen, zda zde
nejdou Rusové a když zjistili, že zde nej-
dou, odjeli.

Po jejich odjezdu zdržovali se obyva-
tele vesnice všichni pohromadě. Měli stále
obavy, aby jejich vesnice opět neutrpě-
la válkou.

Třetí noc, krátce po půlnoci bylo sly-
šetí rachot vozů, který se přibližoval k
vesnici. Šestičlenná hlídka, kterou si v
obci ustavili, naslouchala rachotu, aby
případně mohla všechny upozornit na
nebezpečí. Hlídka, obcházel na pokraji
vesnice a pozorovala blízkost povozy.
Jaká byla jejich radost, když zjistili, že
přijíždějící jsou Rudoarmějci.

Přijíždějící zeptali se jich nejdříve,
nechrozi-li zde pro ně nebezpečí a když
jim vesničané vše pověděli, co se zde u-

dálo, požádali je vojáci o pomoc. Svěřili
se jim, že zbloudili a že vozy, které mají,
jsou značně poškozené a potřebují vymě-
nit. Rovněž koně jsou unaveni. Dále je
Rudoarmějci prosili, aby povozy s pota-
hem dopravili je do Olických lesů.

Starosta obce, který byl rovněž s hlíd-
kou, je ujistil, že ihned potřebné zařídí a
ihned odběhl. Zatím Rudoarmějci vyprá-
věli hlídce stručně, co se děje.

Pojednou z čista jasna do ticha ozvaly
se nedaleko vesnice děsivé výkřiky a vo-
láný o pomoc. Po té pak následovala ostrá
střelba a za ní výbuch, posléze bylo vi-
dětí oheň.

Rudoarmějci, jak to uslyšeli, nečekali
na povozy, skočili rychle do svých a ujíz-
děli z vesnice pryč, směrem k Českému
Malínu. Celá vesnice tuto noc oka neza-
mhouřila, oblečení očekávali, připraveni
vyskákati třeba okny ven do polí.

Sotva se trochu rozednilo, přiběhla do
vesnice manželka starosty Bojarky, U-
krajinka Pásečnicková. Byla celá ušpině-
ná, šaty na sobě roztrhané a pomateně
vyprávěla, že je v noci přepadli banditi.
Muže a jedenáctiletého synka zastřelili.

Ona s dvěma dcerkami utekla oknem.
Pronásledovali ji, stříleli po ní, ale ná-
štěstí ji nezasáhli a pak se jí podařilo
schovati se do obilí.

To byla opět nová rána pro Moskovš-
tinu, neboť obyvatelé se obávali, aby příští
noc nepřišli oni na řadu. Jak se však po-
tom dozvěděli, nebyl to nepřítel, nýbrž
byli to domácí obyvatelé, kteří využili to-
hoto válečného chaosu k tomu, aby si mě-
zi sebou vyřizovali svoje stará nedorozu-
mění. Mstili se jeden druhému, vraždili,
louplí a pálili.

V Moskovštině, když se to dozvěděli,
připravili se na nehorší a slibili si, že
se budou vzájemně bránit až do posled-
ního dechu.

Němci zatím postupovali. Bylo slyšet
hřmění děl, výbuchy bomb. V Moskov-
štině se muži střídali v hlídkování a ženy
zatím odešly všechny pohromadě buď na
zahrady, nebo do polí. Němci již postoupili
až k jejich okresu. Současně s tím pro-
bleskla zpráva, že Němci trestají všechny,
kdož si založili dobrovolné kolchozy.

Pokračování.

Popisy českých osad na Volyni — *Noviny České*

4. pokračování,

Vedle této obecní knihovny bylo v Novinách dosti knihoven soukromých. Rozrostly se až později, neboť v dobách dřívějších bylo těžké vypsat knihy z Čech. Peníze za knihy nebylo možné jinak poslat než dopisem. K tomu byly potřebné peníze papírové a o ty byla nouze. Ruble byly v té době nejvíce ve zlatě, stříbře nebo mědi. Podle vyprávění Vl. J. Libovického chtěl si jmenovaný vypsat z Prahy r. 1899 nějaké knihy. Nemohl však sehnat papírové tři ruble. Dostal je konečně v Mlýnově u Běleckého, vlastníka prodejny kořalky. Musel však za 3 papírové ruble zaplatit 3,45 rublů ve zlatě.

Peněžní převodky (poukázky) byly zavedeny až r. 1907. Obstarávání knih z ciziny, t. j. z Čech bylo pak už lehčí.

Včelařství bylo v Novinách velmi rozšířené. Prvním pěstitelem včel byl Václav Tomášek, který — jak se potom ukázalo — zasel zrno do úrodné půdy. Po něm postupně nebo současně vedli chov včel tyto občané:

Ctibárek Konstantin, Libovický J. V., Alexandr Drvota, Patera Antonín, Kučera František, Kučera Josef, Kopecký Jindřich, Novák Antonín a Libovický Josef.

Způsob pěstování včel se vyvíjel postupně. Nejdříve se převzalo včelaření po způsobu domorodců. Bylo zcela primitivní. Úly byly nazývány duplanky (kláty). Byl to delší špalek z kmene starých lip nebo osik, jichž bylo v okolních lesích dostatek, které měly prostředek vyhnílý. Doprostřed se daly dvě zkřížené hůlky, na které si pak včely lepily voštiny. Na straně kmene se vyvrtaly otvory pro česna. Pokrývaly se slamou. Vybírání medu se dělo tím způsobem, že některé roje se na zimu usmrtily (udusily se sírou,

Skupina žáků obecné školy v Novinách Českých s oblíbeným učitelem Fickem.

kteřá se v úlu nechala hořet). Zlepšení v chovu včel zavedl v roce 1895 Václav Novák „Hofejší“, který vyrobil úly z prken; byly však ještě bez rámu. R. 1899 si vypsal Vl. J. Libovický z Petersburgu knihu s návodem k pěstování včel. Od starého Lukáše Zemkova, Ukrajince, koupil klát včel za cenu 5 rublů s podmínkou, že za každý roj, který budou mít, bude platit ještě po jednom rublu. Tím byl dán začátek velkému a výzkumnému včelařství, které se v pozdějších letech široce rozvinulo. Jmenovaný si vypisoval rovněž králky (matky) jiného druhu. Zůstal pak u Kavkazských mingrelek. Ve svém oboru se prpracoval tak daleko, že dokázal vypěstovat včely, z nichž jeden roj dal 97 kg medu, nepočítáme-li v to vlastní zimní spotřebu. Za Poláků posílal med do Lvova. Měl také svůj

pojízdny vůz, jímž vozil včely na pastvu. Jedině tak bylo možné vypěstovat čistý lípový med nebo čistý med z pohanky, vřesu a jiných plodin. Dobré pěstitelské výsledky byly zaručeny dokonalým potřebným k tomu zařízením.

Vl. J. Libovický si přivezl i do ČSR 30 rojů svých volyňských včel.

Myslivecký spolek byl v Novinách početně velmi silný. Prvními myslivci a vlastními zakladateli spolku byli František Hort a Jan Tichý. Další členové mysliveckého spolku pak byli František Zahradník, Antonín Patera, Edvard Fidranský, Alexandr Drvota, Vl. J. Libovický, František Kučera, Josef Kučera, Konstantin Ctibárek, Antonín Novák a Václav J. Libovický. Zvěře bylo tehdy dostatek. Včel postupem času sice vymizeli, ale zajištění bylo stále dostatek. Byly na ně podnikány hony za různé odměny. Koroptyve byly ve velké oblibě a stílely se proto jen velmi málo. Divoká prasata se držela jen v panských lesích, zejména v lesích hraběte Chotkoviče. Po mnohá léta způsobovaly sedlákům, kteří měli pole blíž u lesa, značné škody. Horší to bylo s liškami. Žily hluboko v lesích, tropily však mnoho škod, zejména na domácí zvěři, pro kterou se nebáli přijít ani prostředkem bílého dne. Vysoká zvěř se vyskytovala jen zřídka; nebyla stílena.

Do kulturního života obce přispěla značnou mírou krajanka Marie Skočková, která měla vlastní školu sít a ručních prací. Měla žáčky z celého okolí. Tato velmi nadaná krajanka vykonala velký kus práce a vychovávala řadu dobrých hospodyní.

Pokračování

Vzorný včelín Vl. J. Libovického v Novinách Českých.

Д. МЕДВЕДЕВ
Герой Советского Союза

(25 продолжение)

Но это была не смена: шли четыре немецких офицера. Кузнецов подошел к ним, показал свою бляху (пригодился „личный трофей“) и сказал:

— Мы поймали партизана, одетого в немецкую форму, который хотел убить генерала. Позвольте ваши документы.

Те показали документы. Бляха ваятая когда-то у гестаповца, объявляла офицеров подчиниться. Николай Иванович записал в свою книжку их фамилии и сказал:

— Вы трое можете идти. А вас, господин Гранау, — он обратился к четвертому, — прошу вместе с нами поехать в гестапо.

По документу Кузнецов увидел, что Гранау был личным шофером рейхскомиссара Эриха Коха. „Пригодится“, — подумал он.

Когда Гранау подошел вместе с Кузнецовым к машине, Каминский и Гведюк, по знаку Николая Ивановича, быстро втокнули его в машину и обезоружили.

„Опшелек“, который вмещал только пять человек, повез семерых.

Оставив Ильгена и Гранау на „зеленом маяке“, Кузнецов немедленно вернулся в Ровно.

В ночь и в особенности наутро в городе поднялся страшный шум. Пропал генерал! Немцы сбились с ног в поисках партизан. По улицам ходили патрули, жандармы рыскали по квартирам.

Но в то время, когда немцы, высунув языки, искали „преступников“, а часовой и денщик на „зеленом маяке“ рассказывали нашим ребятам о том, как они вчера сначала испугались, а потом помогали связывать Ильгена, Кузнецов, развалившись в кресле, сидел в приемной Функа, заместителя Коха, главного судьи на Украине.

Альфред Функ имел гитлеровское звание: „оберфюрер СС“. До назначения на Украину он был „главным судьей“ в оккупированной немцами Чехословакии и без-

жалостно расправлялся с чешскими патриотами. Прибыв на Украину, Функ продолжал свое кровавое дело. По его приказам поголовно расстреливали заключенных в тюрьмах, в концлагерях, казнили тысячи ни в чем неповинных людей.

Недавно, в связи с убийством Геля, Кнута и ранением Даргеля, Функ издал приказ о расстреле всех заключенных в ровенской тюрьме. Тогда и было решено казнить этого палача. В подготовке участвовали Кузнецов, Струтинский и Каминский и парикмахер, у которого каждое утро бегился Функ.

Кузнецов знал, что через пятнадцать минут придет Функ. В приемной была только секретарша, и с ней Николай Иванович завел разговор о погоде. Разговаривая, он то и дело поглядывал через окно на улицу, где прогуливался Ян Каминский.

А Каминский наблюдал за занавеской парикмахерской. Согласно выработанному плану, парикмахер должен был отодвинуть занавеску, когда побреет Функа и он отправится в помещение главного суда. Каминский, в свою очередь, должен был снять фуражку и почесать себе голову, когда Функ пойдет из парикмахерской в здание суда.

— Я вас буду ждать в шесть часов на углу Фридрихштрассе и Немецкой. Мы славно проведем время. Придете? — спрашивал Кузнецов секретаршу.

— Да, приду.

В этот момент Кузнецов заметил сигнал Каминского.

— Не найдется ли у вас стакана чаю для меня? Безумная жара! — попросил он секретаршу.

— Одну минутку, господин гауптман, я сейчас принесу.

Когда секретарша вернулась, в приемной уже никого не было. Она удивленно пожала плечами и села за свой стол. Тотчас же вошел Функ. Буркнув секретарше „гутен морген“, он прошел в свой

кабинет.

Чрез минуту там раздались два выстрела. Испуганная секретарша вскочила. Но тут она увидела, что из кабинета вышел гауптман и, не глядя на нее, скрылся на лестнице.

В помещении главного суда было много народа. Выстрелы всполошили всех, но Кузнецов, никем не заподозренный, вышел на улицу. У самого подъезда стояли только что подъехавшие две машины с гестаповцами и фельдшандармами. Гестаповцы вышли из машины и с удивлением смотрели на второй этаж здания, где раздались выстрелы.

Кузнецов остановился рядом с ними и тоже удивленно, как и те, посмотрел на окна главного суда. Когда раздались крики „Убили, ловите!“ и все бросились к зданию, Кузнецов пошел за угол, потом во двор, прыгнул через один забор, через другой и очутился около своей машины, где за рулем сидел Струтинский.

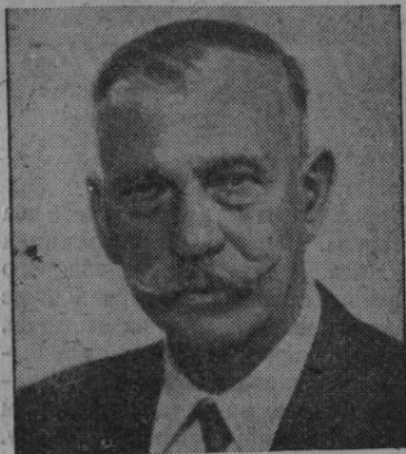
Каминский со своего поста наблюдал, как гестаповцы и жандармы, оцепив дом, лазали по крыше и чердаку в поисках партизана, а затем вывели из помещения суда десятка два людей, в числе которых были и немецкие офицеры, и увезли их в гестапо.

А Кузнецов и Струтинский были уже далеко за городом.

После боя с „мастером смерти“ отряд отдыхал на севере Ровенской области в деревне Целковичи-Велки. Мы переформировались и устроили раненых в отряд Федорова-Черниговского. Кузнецов и Струтинский тоже прибыли к нам.

Но отдых был коротким. Красная Армия наступала. От командования из Москвы мы получили приказ: путем активных действий сеять панику среди оккупантов, не давать им возможности ни готовить оборону, ни эвакуироваться с награбленными ценностями.

(Продолжение следует)

Zdrcení žalem a nesmírnou bolestí oznamujeme všem přátelům a známým truchlivou zprávu, že od nás neočekávaně odešel náš drahý manžel, taťka, bratr, tchán, švagr, dědeček a strýček pan **Josef Veverka** z Plosky u Dubna na Volyni, ruský legionář starodružinník z první světové války, nositel 4 vyznamenání, z toho 2 válečné kříže a 2 medaile. Zemřel po krátké a těžké nemoci dne 8. 6. 1950 ve věku 62 let v Neštěmčích, Ryjcká čp. 70, odkud byl z domu smutku doprovázen k věčnému odpočinku na hřbitov v Mojžíři, okres Ústí n. L.

Kdo jste jej znali, věnujte mu tišinou vzpomínku.

Truhlící rodina a příbuzenstvo.

Zesnulý odkázal Svazu Čechů z Volyně v Žatci 1.000 Kčs s přáním, aby byla tato částka rozdělena na sociální fond a tiskový fond SČzV. Vyzdvihujeme tento příkladný čin a přejeme zesnulému lehké odpočinutí, pozůstalým pak vyslovujeme upřímnou soustrast.

Vzpomínáme.

Dne 5. srpna t. r. naplnily se dva roky našeho hlubokého smutku a žalu nad odchodem naší jediné dcerušky **Zdeničky Šmidtové**.

Odešla jsi od nás tak krásná a milá a s tebou všechno naše štěstí. Prosíme všechny, kdož jste naši Zdeničku znali, vzpomeňte s námi.

Zarmoucení rodiče
Alexandr a Libuše Šmidtovi.

Dne 27. IV. 1947 zemřel v Tachově po těžké nemoci, kterou si přivodil jako partyzán ve Velké vlastenecké válce **Ing. Eugen Kratochvíl**, narozený v r. 1910 v Olšance na Volyni. Jeho manželka **Anela**, roz. **Verbická** zemřela tragickou smrtí při železniční katastrofě ve Vinohradském tunelu v Praze dne 7. VI. 1947. Oba jsou pohřbeni na Olšanských hřbitovech v Praze, na kterou se tolik těšili, kde chtěli žít a pracovat.

S láskou na ně vzpomíná matka, syn a sourozenci.

Různé zprávy

Pomník padlým ve Staňkovicích

SBS jednota Staňkovice—Tvršice, okres Žatec oznamuje všem bratřím, sestřím, přátelům a příznivcům:

Přes veliké potíže finanční i technické bylo rozhodnuto definitivně postavit ve Staňkovicích u Žatce důstojný pomník bratřím padlým ve II. světové válce, zvláště mladým 30 bratřím z Českých Novin na Volyni. Konečný rozpočet na pomník, který vybuduje akademický sochař **Frant. Rada** ze Žatce, dostoupil částky **107.000 Kčs**. Na darech bratří, sester, pozůstalých, přátel a příznivců sebráno dosud 29.403,60 Kčs. Posledními dárci byli br. **Jan Krámský** z Velečic, čp. 49 u Žatce darem 1.000 Kčs, **Niř Vladimír**, Tvršice, čp. 30 darem 1.000 Kčs, **Fidránková Emilie**, Staňkovice čp. 19 darem 1.000 Kčs. Jednota SBS Staňkovice—Tvršice jmenovaným i všem předchozím dárcům co nejsrdečněji děkuje a prosí všechny, kdož mají zájem na postavení

pomníku, aby příspěvky a dary podpořili snahu jednoty, aby pomník byl ve stanovených lhůtách zbudován a zaplacen.

Pietní slavnostní kladení a poklep základního kamene pomníku bude proveden v neděli 27. srpna 1950 o 14. hod. odpolední ve Staňkovicích u Žatce k uctění 6. výročí slovenského národního povstání a to za přítomnosti zástupců význačných korporací okresu. Slavnostním řečníkem při kladení základního kamene bude předseda Ústředního výboru Svazu Čechů z Volyně **bratr redaktor Jaroslav Chudoba**. Po slavnosti bude taneční zábava v sále lidového domu ve Staňkovicích. K této slavnosti jednota SBS Staňkovice—Tvršice srdečně zve všechny bratry, sestry a přátele.

Dohotovění a odhalení pomníku bude provedeno slavnostně v první polovici října 1950 k oslavám výročí bojů u Dukly.

**SBS jednota Staňkovice—Tvršice
u Žatce**